

Direktiv om administrativt samarbete i fråga om beskattning (omarbetning)

Finansdepartementet

Dokumentbeteckning

COM(2026) 308 Celexnummer 52026PC0308

Proposal for a COUNCIL DIRECTIVE on administrative cooperation in the field of taxation (recast)

Sammanfattning

Förslaget är en omarbetning av det befintliga direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning. Förslaget är brett och syftar till att både förenkla och förbättra samarbetet, främst i fråga om det automatiska utbytet av information mellan skattemyndigheter.

Regeringen är positiv till förslag som effektiviserar direktivet om administrativt samarbete och förenklar för företag. Regeringen stödjer även förslag som innebär att det redan väl fungerande administrativa samarbetet mellan medlemsstater i EU i fråga om beskattning görs ännu mer robust och effektivt.

1.1 Ärendets bakgrund

Europeiska revisionsrätten har behandlat direktivet om administrativt samarbete i två särskilda rapporter. Den första rapporten, som presenterades 2021, identifierade begränsningar i utbytet av upplysningar om fast egendom vilket bedömdes skapa problem och begränsa möjligheten att använda direktivet. En andra rapport, som presenterades 2024, fokuserade på utbytet av upplysningar om rapporteringspliktiga arrangemang och fann att direktivet är komplext och tillämpas inkonsekvent mellan olika medlemsstater.

Europeiska kommissionen har satt som mål att minska den administrativa bördan med minst 25 procent för alla företag – och med minst 35 procent för små och medelstora företag – före mandatperiodens slut, utan att undergräva de berörda initiativens politiska mål.

Under 2025 angav kommissionen att den arbetade med förslag som förenklar, konsoliderar och kodifierar lagstiftning. Ett antal omnibuspaket och förenklingsinitiativ inom olika politikområden har redan antagits och flera andra förväntas komma.

I de politiska riktlinjerna för Europeiska kommissionen 2024–2029 fastställs målet att göra det enklare och mer effektivt att driva företag i unionen genom att minska den administrativa bördan och förenkla genomförande. När det specifikt gäller området direkt

beskattning tillkännagav kommissionens arbetsprogram för 2026 ett så kallat omnibuspaket om beskattning som ska förenkla, effektivisera och förtydliga EU:s regelverk om direkt beskattning. Förslaget att omarbete direktivet om administrativt samarbete kompletterar kommissionens förenklingsinsatser inom området direkt beskattning.

Medlemsstaterna har under 2025 och 2026 konsulterats av kommissionen inför förslaget genom att de organiserat arbetsgruppsmöten, huvudsakligen kopplat till möjliga förenklingar och förbättringar om de automatiska informationsutbytena.

Mellan den 16 december 2025 och 10 februari 2026 bjöds allmänheten och berörda parter in att lämna synpunkter i samband med en konsekvensbedömning (Ares(2025)11249527).

Kommissionen presenterade den 24 juni 2026 förslaget till rådets direktiv om administrativt samarbete i fråga om beskattning (omarbetning). Samtidigt presenterade kommissionen även omnibuspaketet om beskattning, vilket beskrivs i en separat faktagpromemoria.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionens förslag att omarbete direktivet om administrativt samarbete syftar till att förtydliga, förenkla och förbättra funktionen hos EU:s regelverk avseende administrativt samarbete inom direkt beskattning. Förslaget innehåller bl.a. en omnumrering

av samtliga artiklar och bestämmelser som syftar till att likforma direktivet och uppdatera det till ett enhetligt regelverk.

Ändringarna innebär också ett utökat omfång av de upplysningar som ska utbytas mellan medlemsstaterna. Kommissionen föreslår t.ex. ändring av vilka kännetecken som ska utgöra grund för rapportering av gränsöverskridande arrangemang och vilka enheter och personer som ska omfattas av rapporteringsskyldighet respektive rapporteringsplikt för inkomster genom digitala plattformar.

1.2.1 Ändringar i utbytet av upplysningar om kategorier av inkomster och tillgångar

Borttagande av livförsäkringar som kategori och obligatoriskt utbyte av resterande kategorier

I direktivet anges de kategorier av inkomster och tillgångar som är föremål för obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar mellan medlemsländerna. I förslaget finns en ändring som innebär att nuvarande utbyte av upplysningar om inkomster från livförsäkringsprodukter, som inte omfattas av andra utbyten, tas bort.

I förslaget finns också en ändring som innebär att medlemsländerna måste utbyta upplysningar som finns tillgängliga gällande alla de resterande sex kategorierna av inkomster och tillgångar. Detta kan jämföras med dagens krav på utbyte av upplysningar om fem av de nuvarande sju kategorierna.

Utbyte av upplysningar som är tillgängliga för medlemsstaten

Kommissionen föreslår att utbytet inte längre bara ska ske av upplysningar som är tillgängliga hos skattemyndigheterna. Utbyte föreslås ske av all information som är tillgänglig hos medlemsstaternas myndigheter i register och databaser.

Medlemsstaterna ska också säkerställa att skattemyndigheterna har tillgång till den information som är nödvändig och som finns i befintliga nationella register och databaser om pensionsutbetalningar, i enlighet med de villkor som fastställs i nationell lag.

Utbyte av upplysningar om verklig huvudman när det gäller fast egendom

För att linjera det nuvarande utbytet avseende upplysningar om innehav och inkomster från fast egendom med OECD:s nya modellavtal om utbyte av upplysningar om fast egendom föreslår kommissionen ett krav på att utbytet inom denna kategori också ska avse tillgängliga upplysningar om verkliga huvudmän.

1.2.2 Möjlighet att lämna in en gemensam underrättelse för land-för-land-rapporter och tilläggsskatterapporter

Kommissionen föreslår förenklingar i förfarandet för underrättelser om vilken enhet som ska lämna rapporter för multinationella koncerner som omfattas av både land-för-land-rapporteringen och skyldigheten att lämna tilläggsskatterapporter. Multinationella koncerner ska kunna lämna in en gemensam underrättelse per

koncern för både land-för-land-rapporteringen och tilläggsskatterapporten. Detta ska åtgärda den nuvarande situationen där koncerner kan behöva lämna in separata underrättelser enligt olika regler och tidsfrister i olika medlemsstater för att meddela vilken enhet som ska rapportera för koncernen. Underrättelsen ska göras med hjälp av ett gemensamt formulär och följa tidslinjen för land-för-land-rapporteringen, med inlämning senast den sista dagen i den multinationella koncernens räkenskapsår. När underrättelsen har lämnats in till en skattemyndighet ska den utbytas med relevanta skattemyndigheter inom tre månader efter det sista rapporteringsdatumet.

1.2.3 Tillgång för alla skattemyndigheter till en gemensam åtkomstpunkt för fastighetsinformation

Enligt sjätte penningtvättsdirektivet ska det införas en gemensam åtkomstpunkt för fastighetsinformation som ger en centraliserad tillgång till allmänt tillgänglig information som är relevant för finansiella tjänster, kapitalmarknader och hållbarhet. Detta ska genomföras nationellt av de behöriga myndigheterna till 2030. Åtkomstpunkten kommer att innehålla upplysningar om verkliga huvudmän, upplysningar om ägande av fastigheter, historiska uppgifter och lånebelopp. Kommissionen föreslår att det ska införas krav på att skattemyndigheterna ska få full tillgång till detta register.

1.2.4 Ändringar i utbytet av uppgifter om rapporteringspliktiga arrangemang

Undantag från rapporteringsplikt för stora multinationella koncerner

Det föreslås att arrangemang där samtliga enheter ingår i multinationella koncerner som omfattas av minimibeskattningsdirektivet undantas från rapporteringsplikten. Anledningen är att sådana enheter redan omfattas av en effektiv skattesats på minst 15 procent och att skattemyndigheterna redan får information om dessa grupper genom land-för-land-rapportering och tilläggsskatterapporterna.

Förtydligande gällande undantaget för advokatsekretessen

Kommissionen föreslår att undantaget från rapporterings-skyldighet förtydligas till att endast gälla advokater och andra yrkesverksamma som är lagligt auktoriserade enligt nationell lag att säkerställa juridisk representation.

Justering av kännetecknen

Kännetecknet som gäller arrangemang med icke transparenta strukturer föreslås ändras för att omfatta ytterligare situationer där skalbolag ingår. Detta föreslås ske genom att kommissionen ska lämna förslag om en genomförandeakt som ska utveckla nya kriterier för kännetecknet. Kommissionen föreslår också borttagande av de allmänna kännetecknen kopplade till arrangemang som kräver att skatteförmånen är den huvudsakliga

fördelen med arrangemanget för att det ska vara rapporteringspliktigt.

Tidpunkt för rapportering och uppgiftsskyldighet

Kommissionen föreslår att tiden för när arrangemangen ska rapporteras utökas från 30 dagar till 90 dagar efter det att genomförandet av arrangemanget har påbörjats. Det föreslås också att starttidpunkten för uppgiftsskyldigheten alltid ska utgå från när det första steget tagits i påbörjandet av genomförandet av det gränsöverskridande arrangemanget.

1.2.5 Ändringar i utbytet av uppgifter om inkomster från digitala plattformar

Ändrade tröskelgränser

Kommissionen föreslår ändring av vilka säljare på digitala plattformar som är undantagna från rapporteringsplikt för de rapporteringsskyldiga plattformsoperatörerna. I dag är bl.a. säljare för vilka plattformsoperatören har förmedlat försäljning av varor vid färre än 30 tillfällen och för vilken den totala ersättning som betalats ut eller tillgodoräknats inte överstigit 2 000 euro under den rapporteringspliktiga perioden undantagna från rapporteringsplikten. Kommissionen föreslår att aktivitetströskeln helt tas bort och att omsättningströskeln höjs från 2 000 till 3 000 euro.

Förmedlare ska omfattas av rapporteringsskyldigheten

För att förbättra kvalitén hos de upplysningar som lämnas till skattemyndigheterna föreslår kommissionen att förmedlare ska inkluderas i rapporteringsskyldigheten. Förslaget innebär att enheter som är registrerade på en plattform och som till följd av kontraktuella förhållanden gör plattformen tillgänglig för andra säljares räkning ska lämna uppgifter om sina säljare.

Mindre plattformar ska undantas från rapporteringsskyldighet

I anslutning till förslaget om att förmedlare ska bli rapporteringsskyldiga föreslås också ett undantag för mindre plattformar. När den sammanlagda ersättningen på plattformen under det föregående räkenskapsåret understigit 50 000 euro ska plattformsoperatören kunna undantas från rapporteringsskyldighet, om denna själv väljer att undantas och underrättar skattemyndigheten om detta val.

Plattformsoperatörer som inte uppfyller sina skyldigheter

Kommissionens förslag innehåller också nya bestämmelser avseende det faktiska genomförandet för att motverka plattformsoperatörer som inte uppfyller sina skyldigheter.

Bestämmelserna förtydligas avseende hur kommunikeringen ska ske och vilken information medlemsstaterna ska lämna när det gäller de aktuella plattformen. Kommissionen föreslår också att det ska bli möjligt att tillämpa bestämmelserna om närvaro i en

annan medlemsstat vid administrativa utredningar av en plattformsoperatör.

1.2.6 Övrigt

Validering av skatteregistreringsnummer

Kommissionen föreslår att medlemsstaterna ska tillåta att rapporterande enheter endast lämnar uppgift om namn och skatteregistreringsnummer om numret validerats av en verifieringstjänst framtagna av kommissionen eller om personen identifierats av en identifieringstjänst som tillgängliggjorts av en medlemsstat eller en europeisk unik identifieringskod (EUID-kod).

Förbud mot motsvarande inhemsk rapportering

Kommissionen föreslår att medlemsstaterna ska hindras från att införa eller behålla inhemska bestämmelser om insamling, rapportering och överföring av uppgifter som i praktiken duplicerar upplysningar som ska utbytas automatiskt enligt direktivet. En inhemsk rapporteringsskyldighet anses dubbel när samma eller motsvarande upplysningar samlas in inom en jämförbar tidsram från samma eller motsvarande grupp av fysiska personer eller enheter enligt direktivet.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Det ursprungliga direktivet om administrativt samarbete genomfördes i svensk rätt i huvudsak genom införandet av lagen (2012:843) om administrativt samarbete inom Europeiska unionen

i fråga om beskattning. Ändringsdirektiven har genomförts genom införandet av nya lagar som bl.a. innefattar lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av uppgifter om finansiella konton, lagen (2017:182) om automatiskt utbyte av land-för-land-rapporter på skatteområdet, lagen (2020:434) om rapporteringspliktiga arrangemang, lagen (2022:1681) om plattformsoperatörers inhämtande av vissa uppgifter på skatteområdet, lagen (2025:1378) om inhämtande av vissa uppgifter på skatteområdet om kryptotillgångar, lagen (2026:300) om automatiskt utbyte av tilläggsskatterapporter. Ändringsdirektiven har även bl.a. medfört ändringar i lagen om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning och skatteförfarandelagen (2011:1244).

Regeringen analyserar för närvarande förslagen och deras effekt på svensk lagstiftning. Den preliminära bedömningen är att det kommer krävas omfattande ändringar i de författningar som implementerat direktivet om administrativt samarbete och ändringsdirektiven i svensk rätt.

1.4 Budgetära konsekvenser och konsekvensanalys

Kommissionen bedömer att de flesta åtgärder i förslaget kommer innebära begränsade anpassningskostnader för företag och myndigheter, främst relaterade till anpassning av rapporteringssystem och förfaranden. Vad gäller det centraliserade systemet för validering av skatteregistreringsnummer bedöms det

enligt kommissionen medföra anpassningskostnader på EU-nivå om cirka 1,0 till 1,8 miljoner euro för on-off-kostnader och 1,8 till 2,4 miljoner euro per år för återkommande kostnader samt på nationell nivå om cirka 15 till 25 miljoner euro för on-off-kostnader och 4,5 till 12 miljoner euro per år för återkommande kostnader. Denna åtgärd förväntas ge upphov till initiala kostnader men förväntas samtidigt, med tanke på dess frivilliga karaktär för de rapporterade enheterna, leverera administrativa nettobesparingar över tid genom förbättrad datakvalitet och användning av information samt minskade korrigerings- och valideringsinsatser. Den exakta omfattningen av dessa effekter kan dock enligt kommissionen inte kvantifieras i nuläget. Tjänsten förväntas generera betydande totala besparingar genom minskat behovet av efterhandskorrigering, vilket bedöms uppgå till cirka 70 miljoner euro per år. Kommissionen bedömer vidare att skattemyndigheter kan ha initiala implementeringskostnader, till exempel avseende validering av skatteregistreringsnumret, men kommer att gynnas av minskad bearbetning av data och förbättrad datamatchning, vilket leder till övergripande effektivitetsvinster.

Utgångspunkten är att de kostnader förslagen kan medföra för berörda myndigheter ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar samt att eventuella kostnader för EU:s budget ska hanteras inom EU-budgetens befintliga ram och inte föregå förhandlingarna om EU:s nästa fleråriga budgetram (MFF) 2028–2034. Kostnader

som förslagen kan leda till för den nationella budgeten ska finansieras i linje med de principer om neutralitet för statens budget som riksdagen beslutat om (prop. 1994/95:40, bet. 1994/95:FiU5, rskr. 1994/95:67).

2. Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Att förenkla för företag och myndigheter är viktigt för att stärka EU:s konkurrenskraft och den inre marknaden. Regeringen välkomnar därför Europeiska kommissionens fortsatta fokus på att förtydliga och förenkla EU-lagstiftningen.

Regeringen är positiv till förslag som effektiviserar direktivet om administrativt samarbete och förenklar för företag. Regeringen stödjer även förslag som innebär att det redan väl fungerande administrativa samarbetet i fråga om beskattning görs ännu mer robust.

Förslaget är omfattande och i vissa avseenden svåröverskådligt. Det är viktigt att det administrativa samarbetet uppnår en lämplig balans när det gäller räckvidd, effektivitet och administrativ börda. Reglerna bör därför vara förutsebara, proportionerliga och träffsäkra utifrån syftet. Det är också viktigt att förenklingarna får genomslag i praktiken samt att reglerna överensstämmer med andra internationella regelverk eftersom de annars riskerar att leda

till en ökad administrativ börda och osäkerhet kring tillämpningen av bestämmelserna.

De olika förslagen måste bedömas var för sig och vägas mot varandra. Vidare behöver nyttan av att ha gemensamma regler vägas mot medlemsstaternas möjligheter att kunna utforma bestämmelser utifrån nationella behov.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter gällande förslagen är ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas, förutom kommissionens, ståndpunkter är ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas och andra intressenters ståndpunkter

Direktivförslaget har remitterats den 6 juli 2026 och remisstiden går ut den 6 oktober 2026. Remissinstansernas ståndpunkter är ännu inte kända.

3. Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Kommissionen föreslår artikel 113 och 115 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) som rättslig grund. Enligt dessa artiklar beslutas skattefrågor med enhällighet i rådet,

efter att Europaparlamentet och ekonomiska och sociala kommittén har hörts.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

3.2.1 Subsidiaritetsprincipen

Enligt subsidiaritetsprincipen ska unionen, på de områden där den inte har exklusiv befogenhet, vidta en åtgärd endast om och i den mån målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar bättre kan uppnås på unionsnivå.

Kommissionen anser att förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen eftersom det politiska målet av förenkling kräver förslag för att lagstifta, förenkla och klargöra det existerande regelverket för att eliminera överlappningar, ta bort onödig och mindre viktig rapportering och säkerställa enhetlig implementering samtidigt som de politiska målen säkerställs. Givet nödvändigheten att agera och naturen och omfattningen av problemen, behövs en unionsrättslig väg enligt kommissionen för att inte störa konkurrens och bibehålla lika villkor inom unionen. Enskilda aktioner av medlemsstaterna skulle inte kunna uppfylla dessa mål. Samtidigt är den nuvarande ineffektiviteten i funktionen av direktivet om administrativt samarbete förknippat med flera existerande problem med rapportering och utbyte av

upplysningar, vilket endast kan åtgärdas genom omfattande och uniforma lösningar genom unionsrättslig lagstiftning.

Utgångspunkten är att bestämmelser inom det administrativa samarbetet som syftar till att förhindra skatteflykt och skatteundandragande är gemensamma inom unionen, särskilt när det gäller gränsöverskridande verksamheter. Informationsutbytet av upplysningar och samarbete mellan skattemyndigheter inom unionen blir med andra ord ur ett unionsrättsligt perspektiv mer effektiva om medlemsstaterna har ett gemensamt tillvägagångssätt. Detsamma gäller förslagen som syftar till att förbättra det befintliga administrativa samarbetet inom unionen. Ett ändamålsenligt system kan därför endast uppnås genom åtgärder på unionsnivå. Regeringen gör därför sammantaget ingen annan bedömning än kommissionen när det gäller förslagets förenlighet med subsidiaritetsprincipen. Förslaget bedöms alltså stå i överensstämmelse med subsidiaritetsprincipen.

3.2.2 Proportionalitetsprincipen

Enligt proportionalitetsprincipen ska unionens åtgärder till innehåll och form inte gå utöver vad som är nödvändigt för att nå målen i fördragen.

Enligt kommissionen kodifierar, förenklar och förbättrar förslaget det redan existerande direktivet om administrativt samarbete.

Vidare anger kommissionen att ändringarna är inriktade mot, och

inte går längre än, vad som är nödvändighet för att uppnå syftet med förslaget. I synnerhet upprätthåller ändringarna enligt kommissionen de befintliga skyddsmekanismerna som finns i direktivet och sänker inte skyddet mot skattebedrägeri, skatteflykt och skatteundandragande. Det tillkommande värdet av gemensamma unionsrättsliga åtgärder säkerställer att det finns en enhetlig, uniform och heltäckande lösning på unionsrättslig nivå, vilket uppnås genom minskningarna av rapporteringsbördan och de administrativa kostnaderna för företag inom EU. Samtidigt behöver gemensamma åtgärder ta itu med ineffektivitet i funktionen av direktivet om administrativt samarbete så att alla kan ta del av ett välfungerande direktiv.

Regeringen konstaterar att vissa förslag innebär en utökad administrativ börda för skattemyndigheter och att andra förslag utsträcker rapporteringsskyldigheten för företag. Det är i viss mån osäkert vilken nytta dessa förslag kommer att innebära och därför om det är proportionerligt att i detta skede genomföra dessa ändringar i direktivet. Samtidigt är syftena med förslagen att uppnå förbättringar av regelverken och motverka kringgående. Det finns också förslag i direktivet som minskar den administrativa bördan för företag. Sammantaget gör regeringen bedömningen att förslaget inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dess mål. Regeringen instämmer således i kommissionens bedömning att förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen.

4. Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Kommissionen presenterade direktivet på ett första rådsarbetsgruppsmöte den 1 juli 2026. Den fortsatta hanteringen av direktivet innebär bl.a. en teknisk genomgång av direktivets artiklar i rådsarbetsgruppen. Enligt förslaget ska reglerna i huvudsak träda i kraft den 1 januari 2030. Direktivförslaget har skickats ut på remiss. Målsättningen är att rådet ska nå en allmän riktlinje under 2026.

4.2 Fackuttryck och termer

Direktivet om administrativt samarbete: Rådets direktiv 2011/16/EU av den 15 februari 2011 om administrativt samarbete i fråga om beskattning och om upphävande av direktiv 77/799/EG.

Sjätte penningtvättsdirektivet: Europaparlamentets och Rådets direktiv (EU) 2024/1640 av den 31 maj 2024 om de mekanismer som medlemsstaterna ska inrätta för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och om ändring och upphävande av direktiv (EU) 2015/849.

Minimibeskattningsdirektivet: Rådets direktiv (EU) 2022/2523 av den 14 december 2022 om säkerställande av en global minimiskattenivå för multinationella koncerner och storskaliga nationella koncerner i unionen.

